Lietas Nr. C28413113
Lietas arhīva Nr. C-4131-13/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 12.decembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa

tiesnese V.Vjatere

ar sekretāri L.Rozentāli

tulku A.Minku

piedaloties prasītājai /pers. A/ un atbildētājam /pers. B/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ un /pers. C/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 9.decembrī /pers. A/ un /pers. C/ (turpmāk tekstā – Prasītāja) cēluši tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Ar Rīgas pilsēta Kurzemes rajona tiesas tiesnese s 2013.gada 16.septembra lēmumu prasības pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītājiem ir nepilngadīga meita /pers. D/, dzimusi /datums/.

2012.gada 27.septembrī Prasītāju meitai /pers. D/ piedzimis dēls /pers. E/, kurš ir Prasītāju mazdēls. Kā /pers.E/ tēvs bērna dzimšanas apliecībā ir ierakstīts Atbildētājs. Prasītāji norāda, ka viņu meita joprojām ir nepilngadīga (pašlaik 17 gadi). Līdz ar to viņas intereses līdz pilngadības sasniegšanai pārstāv viņas likumiskie pārstāvji.

Prasītāji norāda, ka viņu meita /pers. D/ mācās /Nosaukums/ 11.klasē un viņas vienīgie ienākumi ir bērna pabalsts Ls 100,00 apmērā. Līdz ar to Prasītāji spiesti uzturēt gan savu meitu, gan viņas bērnu, jo Atbildētājs nekādu materiālu palīdzību bērna uzturam nesniedz.

Prasītāji norāda, saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu pienākums uzturēt bērnu gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Bērna uzturēšana nozīmē ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu. Civillikumā likumdevējs nav noteicis precīzu laiku, ar kuru vecākiem beidzas uzturlīdzekļu došanas pienākums, tas ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums. Līdz ar to vecāka pienākums ir neatkarīgi no bērna vecuma rūpēties par viņu, bet uzturēt viņu tikai līdz laikam, kad bērns pats spēj sevi apgādāt.

Prasītāji lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus Ls 50,00 apmērā mēnesī Prasītājas /pers.A/ labā bērna /pers. E/ uzturam līdz 2014.gada 7.jūlijam.

Prasītāji norādījuši, ka nevēlās, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179., 219.pantu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta noteikumiem, 2013.gada 17.septembrī Atbildētājam izsūtīts prasības pieteikums ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā rakstveida paskaidrojumus. Atbildētājs informēts, ka lietu izskatīs Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā, izskaidrotas noraidījuma tiesības un kārtība.

2013.gada 17.oktobrī tiesā saņemts Atbildētāja paskaidrojums, kurā viņš norādījis, ka prasību atzīst daļēji, jo nestrādā, viņu uztur vecāki. Norāda, ka nevēlas lietas izskatīšanu prasības tiesvedības kārtībā.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneša 2013.gada 21.oktobra lēmumu nolemts minēto civillietu nolikt iztiesāšanai

tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā.

Tiesas sēdē Prasītāja /pers.A/prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem un motīviem, uzturlīdzekļus lūdza piedzīt viņas labā no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā līdz viņas meitas /pers. D/ pilngadībai, kā arī lūdza izsniegt viņai nekavējoties izpildrakstu par uzturlīdzekļu piedziņu. Papildus paskaidroja, ka ir viņas nepilngadīgās meitas likumisko interešu pārstāve. Meita /pers.D/ ir nepilngadīga, Atbildētājs, kurš šobrīd jau ir pilngadīgs sava bērna /pers. E/ uzturēšanā nepiedalās, ar bērnu nesatiekas.

Atbildētājs tiesas sēdē prasību par uzturlīdzekļu piedziņu atzina pilnā apmērā, paskaidroja, ka šobrīd nekur nemācās, algotu darbu nestrādā, meklē sev nodarbošanos. Viņa vecāki bērnu uzturēt nepalīdz, jo uzskata, ka tas jādara viņam.

Prasītājs /pers.B/uz tiesas sēdi nav ieradies, lai gan par tiesas sēdi viņam paziņots Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā. Tiesā 2013.gada 12.decembrī saņemts Prasītāja /pers.B/iesniegums, kurā viņš lūdz izskatīt lietu bez viņa klātbūtnes, jo atrodas komandējumā ārpus Latvijas Republikas. Lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus Prasītājas /pers.A/ labā bērna /pers.E/ labā līdz bērna mātes pilngadības sasniegšanai.

Izvērtējot, vai iespējams lietu izskatīt pēc būtības bez Prasītāja /pers.B/klātbūtnes, tiesa bez Civilprocesa likuma 156.panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem, ņem vērā arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmās daļas noteikumus, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras, un uzskata, ka lietu iespējams skatīt bez otra Prasītāja klātbūtnes, pamatojoties uz lietas dalībnieku paskaidrojumiem un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Motīvu daļa

Uzklausot prasītājas un atbildētāja viedokli tiesas sēdē, pārbaudot lietas materiālus un novērtējot pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Tiesas sēdē konstatēts, un par to lietā nav strīda, ka Prasītājas nepilngadīgā meita /pers. D/ un Atbildētājs ir nepilngadīgā /pers. E/ vecāki (lietas 11.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta pirmo daļu, spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus (civilprocesuālā rīcībspēja) ir pilngadīgām fiziskām personām tiktāl, ciktāl to nav ierobežojusi tiesa (...).

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 73.panta otro daļu, lietas dalībnieks var būt persona, kurai ir civilprocesuālā tiesībspēja un rīcībspēja. (...)

Lietas materiāliem pievienota /pers. D/, dzimušas /datums/, dzimšanas apliecības kopija LV AB 225106, no kuras redzams, ka /pers. D/ ir nepilngadīga (lietas 10.lapa)

Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 72.panta otro daļu, kas nosaka, ka fiziskām personām vecumā no 15 līdz 18 gadiem lietas ved to likumiskie pārstāvji, /pers. D/ nevar būt lietas dalībnieks, un viņas intereses pārstāv viņas māte /pers. A/.

Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteikts, ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiemaktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Lietā Atbildētājs pilnībā atzina prasību par uzturlīdzekļu piedziņu Prasītājas /pers.A/labā bērna /pers. E/ uzturam Ls 50,00 apmērā ik mēnesi līdz 2014.gada 7.jūlijam. Tāpēc tiesa spriedumā norāda vienīgi tiesību normas, pamatojoties uz kurām, tiesa apmierina attiecīgos prasītājas prasījumus, t.i., Civillikuma 177., 179.pants, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa.

Ņemot vērā to, ka Atbildētājs pilnībā atzinis prasību par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tiesa atzīst, ka no Atbildētāja Prasītājas labā bērna /pers. E/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi Ls 50,00 apmērā ik mēnesi līdz 2014.gada 7.jūlijam, bet ne mazāk kā tas noteikts 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 “Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam”.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Pēc Prasītājas lūguma un saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasītājs no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir atbrīvots uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja. Atbilstoši minētā likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (50x12=600) un valsts nodeva no minētās summas saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktu sastāda Ls 90,00.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu no Atbildētāja valsts labā piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,90

(lietas 2.lapa) apmērā.

Atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]panta nosacījumiem nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 97., 204.[1] pantu, 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā bērna /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam Ls 50,00 (piecdesmit lati un 00 santīmi) mēnesī, sākot no 2013.gada 9.septembra līdz /pers. D/, personas kods /personas kods/) pilngadībai – 2014.gada 7.jūlijam, bet ne mazāk kā tas noteikts 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: valsts nodevu Ls 90,00 (deviņdesmit lati, 00 santīmi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,90 (pieci lati un 90 santīmi).

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīga pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Tiesnese V.Vjatere